

Az Ipoly folyónk nevének eredete

Két magyarázatot találtam a folyó nevének eredetére, mind a két változat lehetséges, az első nekem hitelesebbnek tűnik, a másik hízelgőbb.

Az egyik változat szerint a Ipoly ősi szó, vélhetően kapcsolatban áll más kelet európai, illetve balkáni folyók neveivel a bulgár **Ибър** a Marica folyó legfelső szakaszának a neve. A szerb,- horvát **Ibar** a folyó neve a Nyugati-Morava folyó jobb oldali mellékfolyója. Az ukrán **Ібп** a Teteriv baloldali mellékfolyója Kijev környékén. Ezeket folyó neveket a '*meglocsoló, befröcskölő*' jelentésű az indoeurópai 'eibhros-Ta' szóra vezeti vissza a Földrajzi nevek etimológiai szótára.

Az első magyar írásos emlékek **Ipul**-ként említik 1135/1262-ből.

https://real-eod.mtak.hu/15175/1/AkademiaiKiado_007265.pdf

A Magyar Tudományos Akadémia által elfogadott Ladó Utónév-könyvben olvasható: az Ipoly, mint *keresztnev* az (ó) görög eredetű Hippolütosz, latinul Hippolit név rövidülése. (Hippolütosz athéni királyfi, Théseus fia.) A név fejlődési sora: Ipolit, Ipol, **Ipoly**. Jelentése: *a lovakat kifogó*. A folyónk ma is használta neve a nyelv fejlődés utolsó szakasza.

Meglehet, hogy így van, csak hogy egy, mégpedig a Pannoniát mutató 2. századi térképen **Solva** neve szerepel, ami azonos Esztergom előtti településsel. A rómaiak a határon túli területeket alig térképezték fel, a közeliakat jobban, mint Granua-t, ami azonos a mai Garam folyó nevével.

A rómaiak után a szintén indoeurópai nyelvet beszélő gótok jöttek, nem tudjuk, hogy milyen névvel illették a folyónkat.

https://real-eod.mtak.hu/13911/1/AkademiaiKiado_006684.pdf